

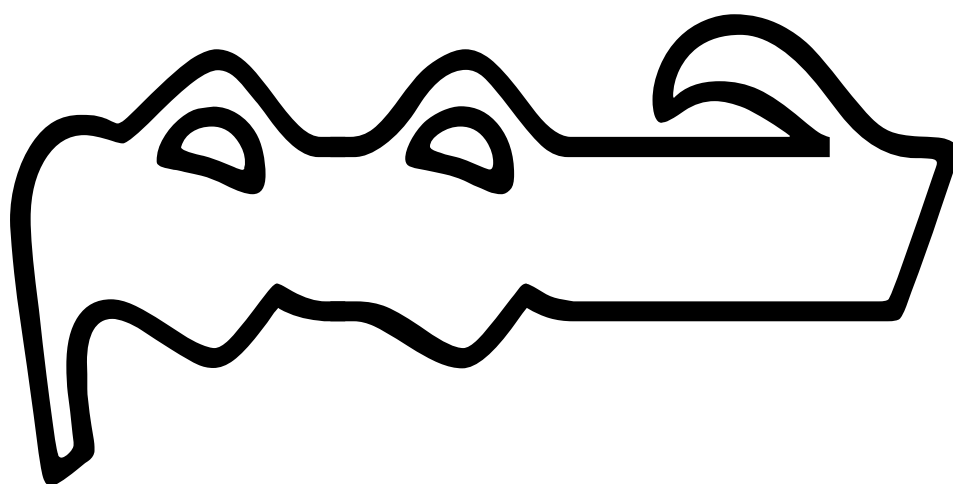

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۴۲۶

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۴۲۶، «حمم» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «حمم» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «حمم» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۴۲۶
ریشه	حمم
تعداد تکرار	۲۱
تعداد مشتقات	۹
تعداد ریشه مرتبط	۹۴

فهرست مشتقات

۱. الحَمِيمُ (۱)	۲. الحَمِيمُ (۳)	۳. الحَمِيمُ (۲)	۴. حَمِيمٌ (۴)
۲. الحَمِيمُ (۱)	۴. حَمِيماً (۳)	۵. حَمِيمٌ (۲)	۷. حَمِيمٌ (۴)
		۶. حَمِيمٌ (۲)	۸. حَمِيمٌ (۴)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخذ (۲)	۲۰. حَقَّقَ (۱)	۳۹. سَمَّ (۱)	۵۸. عَسَلَ (۱)
۲. ازف (۱)	۲۱. حَمَمَ (۲)	۴۰. سَوَّءَ (۱)	۵۹. عَمَلَ (۱)
۳. اسن (۱)	۲۲. حَنَجَرَ (۱)	۴۱. سَوَّى (۱)	۶۰. عَوَدَ (۱)
۴. اللَّهُ (۲)	۲۳. حَيَّيَ (۱)	۴۲. سَتَلَ (۲)	۶۱. غَرَّرَ (۱)
۵. الم (۲)	۲۴. خَصَمَ (۲)	۴۳. شَرَبَ (۴)	۶۲. غَسَقَ (۲)
۶. اله (۲)	۲۵. خَلَدَ (۱)	۴۴. شَفَعَ (۲)	۶۳. غَفَرَ (۱)
۷. امن (۱)	۲۶. خَلَقَ (۱)	۴۵. شَوَّبَ (۱)	۶۴. غَلَى (۱)
۸. انن (۲)	۲۷. خَمَّرَ (۱)	۴۶. صَبَبَ (۲)	۶۵. غَيَّرَ (۲)
۹. انى (۱)	۲۸. دَفَعَ (۱)	۴۷. صَدَّقَ (۱)	۶۶. فَوَّقَ (۲)
۱۰. اول (۱)	۲۹. دَنَوَ (۱)	۴۸. صَفَوَ (۱)	۶۷. قَسَطَ (۱)
۱۱. بدء (۱)	۳۰. دَوَّنَ (۱)	۴۹. صَلَحَ (۱)	۶۸. قَطَعَ (۲)
۱۲. بسل (۲)	۳۱. دِينَ (۱)	۵۰. طَعَمَ (۱)	۶۹. قَلَبَ (۱)
۱۳. بين (۴)	۳۲. ذَكَرَ (۱)	۵۱. طَوَّعَ (۱)	۷۰. كَسَبَ (۲)
۱۴. ثمر (۱)	۳۳. فَوَّقَ (۱)	۵۲. طَوَّفَ (۱)	۷۱. كَظَمَ (۱)
۱۵. ثوب (۱)	۳۴. رَبَبَ (۲)	۵۳. ظَلَّلَ (۱)	۷۲. كَفَرَ (۴)
۱۶. جزى (۱)	۳۵. رَجَعَ (۱)	۵۴. ظَلَمَ (۱)	۷۳. كَلَّلَ (۲)
۱۷. جمع (۱)	۳۶. رَأَسَ (۲)	۵۵. عَدَلَ (۲)	۷۴. كَوَّنَ (۲)
۱۸. جنن (۱)	۳۷. سَجَرَ (۱)	۵۶. عَدُوٌّ (۱)	۷۵. لَبَّنَ (۱)
۱۹. حسن (۲)	۳۸. سَقَى (۱)	۵۷. عَذَبَ (۳)	۷۶. لَدَى (۱)

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۷۰ } وَ ذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِباً وَ لَهْواً وَ غَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَ ذَكَرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَكِيٌّ وَ لَا شَفِيعٌ وَ إِنْ تَعِدْ كُلَّ عَدْلٍ لَأُؤْتِيَهُ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
۲. { يونس - ۴ } إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعاً وَ عَدَدَ اللَّهُ حَقّاً إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
۳. { الحج - ۱۹ } هَذَانِ حَصَمَانٍ اِخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ
۴. { الشعراء - ۱۰ } وَ لَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ
۵. { الصافات - ۶۷ } ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْباً مِنْ حَمِيمٍ
۶. { ص - ۵۷ } هَذَا قَلْبُدُوهُ حَمِيمٌ وَ غَسَّاقٌ
۷. { غافر - ۱۸ } وَ أَنْذَرْتَهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاطْمِينٍ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَ لَا شَفِيعٍ يُطَاعُ
۸. { غافر - ۷۲ } فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ
۹. { فصلت - ۳۴ } وَ لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ
۱۰. { الدخان - ۴۶ } كَفَى الْحَمِيمِ
۱۱. { الدخان - ۴۸ } ثُمَّ صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ
۱۲. { محمد - ۱۵ } مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَ أَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَ أَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَ أَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَ لَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاهُمْ
۱۳. { الرحمن - ۴۴ } يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَ بَيْنَ حَمِيمٍ آتٍ
۱۴. { الواقعة - ۴۲ } فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ
۱۵. { الواقعة - ۴۳ } وَ ظِلٌّ مِنْ مُجُومٍ
۱۶. { الواقعة - ۵۴ } فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ
۱۷. { الواقعة - ۹۳ } فَنُزِّلَ مِنْ حَمِيمٍ
۱۸. { الحاقة - ۳۵ } فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ
۱۹. { المعارج - ۱۰ } وَ لَا يُسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا
۲۰. { المعارج - ۱۰ } وَ لَا يُسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا
۲۱. { النبأ - ۲۵ } إِلَّا حَمِيمًا وَ غَسَّاقًا